

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**PROCES-VERBAL nr. 85/16
de inițiere a controlului**

mun. Chișinău

22 aprilie 2024

Inspectorul de integritate principal al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Ciubotaru Cristina, în temeiul art. 31 din Legea nr 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, verificând prealabil sesizarea nr. 04/392 din 21.03.2024,

A STABILIT:

La 21.03.2024 în cadrul Autorității Naționale de Integritate (*în continuare - ANI*) a fost înregistrată și distribuită aliatoriu în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la autoritatea Națională de Integritate, sesizarea cu nr. 04/392, cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Bîrgan Cristina în exercitarea funcției de director adjunct al Școlii de Arte s. Hîjdieni, r-nul Glodeni.

Potrivit sesizării, dna Bîrgan Cristina în exercitarea funcției de director adjunct interimar al Școlii de Arte s. Hîjdieni, r-nul Glodeni ar fi admis eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese manifestat prin faptul angajării dlui XXXXX (tata) în funcția de operator de gaze în cadrul Școlii de Arte s. Hîjdieni, r-nul Glodeni, cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

În corespundere cu prevederile art. 31 alin. (1) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nr. 132/2016, *în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului averii și al intereselor personale.*

Analizând condițiile de admisibilitate a sesizării, inspectorul de integritate constată că sub aspectul condițiilor de formă și conținut, aceasta corespunde imperativelor art. 75 Cod administrativ al Republicii Moldova.

Potrivit art. 6 lit. b) din Legea nr. 132/2016, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

În consens cu art. 19 lit. b) al legii menționate supra, controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese se efectuează de către inspectorul de integritate.

Reieșind din prevederile legale menționate supra, inspectorul de integritate constată că, obiectul sesizării vizate, și anume, controlul respectării regimului juridic al conflictelor de interese este încadrabil în sfera de competență materială a Autorității Naționale de Integritate.

În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1), art. 37 alin. (3) și (4) din Legea nr. 132/2016, în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului.

Potrivit datelor din sistemul informațional „e-Integritate”, dna Bîrgan Cristina a fost identificată în calitate de subiect al declarării prin prisma prevederilor art. 3 alin. (1), lit. e) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016), urmare a exercitării funcției de director al Școlii de Arte s. Hîjdieni, r-nul Glodeni.

Inspectorul evidențiază că, principiile de evitare a conflictelor de interese, categoriile conflictelor de interese, modul de declarare și de soluționare a acestora sunt aspecte reglementate la art. 11-14 din Legea nr. 133/2016.

Relevând cadrul legal în vigoare, se menționează că, potrivit art. 11 al Legii nr. 133/2016, subiectul declarării este obligat în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese, prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate; prin asigurarea transparenței și a controlului public al activității; cu responsabilitate individuală și exemplul personal.

În sensul art. 2 din Legea nr.133/2016, *conflictul de interese* reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii; *interesul personal* - orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale; *persoană apropiată* – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

În conformitate art. 12 alin. (3)-(5) din Legea nr. 133/2016, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter

patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat: a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află; b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Concomitent, alin. (10) din articolul menționat supra statuează că, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit informațiilor din Registrul de Stat al Populației, dna Bîrgan Cristina, identificată prin IDNP - XXXXX este fiica dlui XXXXX, identificat prin IDNP – XXXXX.

În vederea examinării sesizării menționate, în temeiul art. 20 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 132/2016, prin demersul nr. 04-16/3566 din 27.03.2024 și 04-16/3797 din 03.04.2024 de la Școala de Arte s. Hîjdieni, r-nul Glodeni au fost solicitate informații și acte relevante la etapa verificării prealabile.

Prin scrisoarea nr. 4746 din 01.04.2024 și 5584 din 15.04.2024 de către Școala de Arte s. Hîjdieni, r-nul Glodeni au fost prezentate următoarele documente:

- Cererea de angajare în calitate de operator de gaze în cadrul Școlii de Arte s. Hîjdieni, r-nul Glodeni din 02.01.2024 a dlui XXXXX;
- Contractul individual de muncă nr. 95 din 02.01.2024 încheiat cu dl XXXXX în calitate de operator de gaze în cadrul Școlii de Arte s. Hîjdieni, r-nul Glodeni;
- Ordinul nr. 10 din 02.01.2024 cu privire la angajare a dlui XXXXX în calitate de operator de gaze în cadrul Școlii de Arte s. Hîjdieni, r-nul Glodeni;

Conform prevederilor art. 37 alin. (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, controlul nu poate fi inițiat în cazul în care de la admiterea conflictului de interese sau de la apariția stării de incompatibilitate, de restricție sau de limitare au trecut mai mult de trei ani.

Deci, acțiunea controlului se focusează în timp în limitele stabilite de norma sus indicată.

Reieșind din conținutul sesizării, materialele acumulate la etapa verificării prealabile în coraport cu cadrul legal precitat, inspectorul de integritate constată existența aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Bîrgan Cristina, director adjunct al Școlii de Arte s. Hîjdieni, r-nul Glodeni.

Concluzionând cele expuse supra, în temeiul prevederilor art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate,

DISPUNE :

1. Inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Bîrgan Cristina, director adjunct al Școlii de Arte s. Hîjdieni, r-nul Glodeni, în circumstanțele de fapt și de drept expuse supra.

2. Informarea dnei Bîrgan Cristina despre inițierea procedurii de control și despre drepturile prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

3. Informarea petiționarului despre inițierea procedurii de control.

4. Publicarea procesului-verbal pe pagina web oficială a Autorității Naționale de Integritate.

Inspector de integritate principal

Cristina CIUBOTARU